

Padesátka zbytečně zatěžuje pokožku

Často a ráda vyvrací lživá tvrzení o účincích kosmetiky, byť sama tímto oborem žije. Absolventka Vysoké školy chemicko-technologické **Lenka Průšová** vyvíjí produkty pro přední světové firmy i pro vlastní značku. Jediné, co ji v práci limituje, je čas. Vše ostatní jde prý dopředu rychleji než vývoj mobilních technologií.

Opakovaně kritizujete kosmetické influencerky. Není to ve vašem byznysu profesní sebevražda?

Když ony některé strašně lžou! Já nevím, jestli to dělají záměrně, nebo jsou tak hloupé, ale výsledek je stejný. Hlásají bludy, to vidí každý, kdo se vývojem kosmetiky zabývá na základě patřičného vzdělání. A že se jim za to vysměju? Vy byste to udělala taky. To je, jako kdybyste si nechala opravit zuby od někoho, kdo se jen tak prohlásí zubařem.

Falešného zubaře jsme tu už měli.

Tak vidíte, co vše lidem projde. I když v kosmetice naštěstí nejde nikomu o život. Ženám, které nesmyslům věří, hrozí akorát to, že budou flekaté nebo blbě nalíčené. Horší je případ, když lékař předepsal dítěti antibiotika, a matka je za rohem ordinace hodila do koše, protože si ve facebookové skupině přečetla, že jsou škodlivá. Při druhé návštěvě to dopadlo stejně, dnes je z dítěte ležák, protože dostalo tetanus.

Jak mám vědět, že vy to děláte správně?

Jistota není nikde v ničem, ale odpovídající vzdělání a téměř dvacet let praxe jsou snad dobrý signál. Kromě toho, že na rozdíl od většiny influencerek umím přečíst plynule složení výrobku. Víím, co jednotlivé látky s pleť dělají, kolik jich mám použít a v jaké koncentraci. A ne že namátkou sleju nějaké

ingredience a pak čekám, co z toho vyleze. Když mi řeknete, že chcete růžový krém, který voní jako malina, hydratuje, zvláčňuje a má efekt jako botulotoxin, okamžitě vyselektuji látky, které do něj dám. To je to, co nás profesionály odlišuje od rádoby vývojářů. Musím se smát, když slyším, že vývoj někomu trval dva roky. To totiž znamená, že jede v módu pokus omyl čili neví, co dělá.

Jak dlouho vyvíjíte nový produkt vy?

Zákazníkům říkám, že do půl roku můžeme mít hotovo. Ale musí spolupracovat. Což odkývají, ale pak se to někdy zadrhne. Teď třeba vyvíjím profesionální vlasovou řadu. Poslala jsem vzorek a zákazník vzkázal, že mu v šamponu i kondicionéru něco chybí. Já na to: Když vlasy vyfoukáte, tak co? Jsou málo lesklé? Lítají? Ne, to je dobré, přišla odpověď. Než jsme se dopracovali k tomu, že zákazník potřebuje, aby se po použití jeho výrobku mokré vlasy lépe rozčesávaly, trvalo to snad tři týdny. Tady logicky ztrácíme čas.

Vy netestujete, zda konkrétní produkt skutečně dělá to, co slibuje?

Samozřejmě testujeme finální produkt jako celek, ale vstupní suroviny jsou už dávno otestované. Podívejte se na lahvičky na mém stole. Takhle vypadá vývoj kosmetiky. Obvyčejné plastové či aluminiové nádobky, v nich je nějaká vodička. Na každé je ☺

něco napsáno, tady ten údaj třeba říká, že lahvička obsahuje vektorový kolagen. Já vím, že tohle je nová aktivní látka, která ještě lépe než ty starší zamezí vzniku vrásek, neb se váže na konkrétní místa v pokožce. Proto se té technologii říká vektorová. Existují k tomu studie, ty mám pročtené, tudíž vím i to, že vektorový kolagen nesmím dát do přípravku pro aknotickou pleť. Další lahvička je zase nejnovější typ ceramidů.

Kyselina hyaluronová dělá dobře každé pleti, proto ji ráda používám v kosmetice, kterou vyvíjím.

I ceramidy mají svůj „rodokmen“?

Jasně. Je to fascikl plný dat od toxikologie přes míru hydratace v závislosti na koncentraci použité látky až po informace o eliminaci zarudnutí pokožky v různých časových odstupech od použití a spousta dalších věcí, to všechno měřeno instrumentálně. Informace si poskládám v hlavě a řeknu si, jo, když dám určité procento tady toho, bude mít přípravek dobrý efekt,

ale bude lepší, když použiji tuhle konkrétní bázi. A tak dále...

To mi připomíná kuchaře, který z určitých ingrediencí uvaří božský pokrm. Anebo jen průměrný. Sedí ten průměr?
Naprostě. Ke mně výrobci různých aktivních látek, emulgátorů či olejů chodí rádi, protože vědí, že jim pověst nezkažím. A že rozumím tomu, co mi nabízejí. Třeba avokádový olej sedí pleti, zejména té starší, protože obsahuje hodně vosků. Představte si, že jeden výrobce je schopen z toho oleje „vyselektovat“ určitou frakci, která má vosků ještě víc. Výsledek je hedvábnější pocit z krému. Pořád je to avokádo, ale, laicky řečeno, jsme si z něj vyzobli to nejlepší pro suchou pokožku.

Neuděláte tak z přirozené látky něco, co nemá s přírodou nic společného?

My ale přece nic neměníme. A vážně si ještě dneska někdo myslí, že olej z avokáda ručně lisuje kouzelná babička? Nebo vezme citron a vymáčkne z něj vitamín C? Už bychom konečně měli vzít na vědomí, že i na získání přírodní látky potřebujete poměrně sofistikovaný reaktor, lis. Když je cosi lisované za studena, může to být třeba i při sto čtyřiceti stupních Celsia.

Do toho bych teda ruku nestrčila.

Anebo jen jednou. Extrahování či lisování olejů je technologický proces jako každý jiný. Ceramid, o kterém jsem mluvila, má všechny možné ekologické certifikáty. Spočítali mu i uhlíkovou stopu a ta má, podržte se, zápornou bilanci. Kdekdo tomu tleská. Ale jak myslíte, že se tohle dělá? To jsou řízené fermentační a organické procesy, které se neobejdou bez biochemie. Takže i přírodní konzervanty nebo přírodní látky s antimikrobiálním účinkem, které krémy obsahují, někdo musel vyrobit. A kouzelná babička to fakt nebyla. Navíc, kdo řekl, že když je něco syntetické, znamená to automaticky, že je to špatné?

Možná pořád máme před očima maminku se slupkami od okurky pod očima?

Ale jo, okurka z lednice je chladná a plná vody, takže slupka může zmírnit otoky jako jakýkoliv jiný studený obklad. Ale proč podle vás všechny top světové kosmetické značky dávají do přípravků určených pro atopiky a ekzematiky syntetiku? Protože atopici mají narušenou kožní bariéru a potřebují, aby ji něco přikrylo. Nemohou použít esenciální oleje nebo jiné přírodní látky, protože je budou dráždit. V tomhle případě je syntetika nezbytná.

← Lenka Průšová vyvinula více než pět set kosmetických produktů.

→ Odjakživa je perfekcionistka, ale už se prý snaží některé úkoly delegovat na jiné.

Ženy chtějí být hezké, proto se mažou krémy a chodí na kosmetiku. A kdo říká, že to má jinak, nemluví pravdu.

Čím si vysvětlujete, že lidé pořád pasou po čistě přírodní kosmetice, i když to vlastně není technologicky možné?

Podle mě je za tím extrémní neúcta k autoritám. Lidé, kteří něco vystudovali, něčemu rozumí a dokážou svůj názor říct a obhájit, nejsou populární. Pak si tu může kdejaký hejssek hulákat na ulici cokoliv. Podívejte se, jak se chovají politici, a to tady nechci nadávat ani na jednu či na druhou vládu, ale udělali z hulvátsví normu. A my se pak divíme, že studovaným lidem nadávají zejména na sítích či v internetových diskusích nedouci, kteří mají často problém i s pravopisem ze základky. Možná to vypadá, že to s vaší otázkou nesouvisí, ale ano. Lidem se nechce přemýšlet, kritické myšlení totiž zatěžuje a přejímat zjednodušené názory jiných je snazší než si tvořit vlastní. A za další, ne všichni výrobci mají na prvním místě kvalitu. Zkrátka smíchají nejlevnější ingredience, což jsou převážně nějaké syntetické podivnosti. Udělají z toho špatný produkt, na který se pak stále dokola poukazuje, že to nekvalitní je syntetické. Je to prostě mix důvodů, proč lidé pořád omílají, že přírodní je automaticky to nejlepší. Je to pro ně jednoduchá, i když nepravdivá zkratka.

Nikdy by mě nenapadlo, že se v rozhovoru o kosmetice dostaneme až ke kritickému myšlení.

Můžeme zajít ještě dál, protože všechno souvisí se vším. Vezměte si vzdělanost. Nebo spíš nevzdělanost. Vloni jsem potkala učitelku, již jsem měla na gymnáziu v matematické třídě. Řekla mi, že to, co se počítalo za nás, nemůže dnes po studentech chtít. Proboha, vždyť je to jenom dvacet let! Jasně, máme modely, máme počítače, někam jsme se posunuli. Ale stejně mi připadá, že jsme čím dál tím méně vzdělaní. Dobrovolně za sebe necháme přemýšlet aplikace a umělou inteligenci. Asi bych neměla být překvapená. V historii lidstva není nic výjimečného, že extrémní technologický pokrok byl dobrým sluhou a špatným pánem. Jen se s tím těžko smíruji.

Vedle toho, že formulujete kosmetiku pro jiné firmy, jste založila i vlastní značku. Proč?

Protože u zákazníků si nikdy nemůžete dovolit tolik co u sebe. Teď už mám sice hodně osvěcené klienty, kteří se se mnou neprou v podstatě téměř o nic, ale nebylo tomu tak vždy. Když vás někdo nutí přidávat do krému látku, která je zrovna populární a táhne marketingově, ale dermato-

logicky je špatně, ztrácíte motivaci. Jenže nemůžete jít proti zákazníkovi. Takže buďte držiteli pusy a krok, nebo si taky založte firmu a konečně to děláte výhradně podle vlastního svědomí.

Omlouvám se za tu otázku, ale nejste vy přesvědčená, že vše uděláte nejlépe?

Nemusíte se omlouvat, ten pocit mám často. Ale aspoň už vím, že to nejde donekonečna. V některých věcech úkoly deleguji. Třeba v marketingu si musím nechat poradit, hlavně na sociálních sítích. A co víc, jsem osvěcena klientka a rady poslouchám. Upřímně se ale vaší otázce musím smát, protože k ní mám čerstvou zkušenost. Moje úchylka je čisté auto. Teď mi skončil operativní leasing, potřebovala jsem auto vrátit. Samozřejmě vymydlené. A kdo ví nejlépe, jak vypadá čistý vůz? Já. Jak jsem byla v ráži, strčila jsem klíč od garáže do ultrazvuku s odmašťujícím roztokem umíchaným na míru, protože mi připadal špinavý. Viděla to moje asistentka. Ty čistíš klíč od garáže? Děláš si to v životě strašně těžký!

Co jste jí na to řekla?

Že ten klíč byl fakt hrozně špinavý. Ona se na mě jen tak podívala a řekla, Leni, nech to být. Pusť to.

Pusť to. Docela dobrá rada, nemyslíte?

Nevím, jestli se jí dokážu řídit. Koukněte na záclony v mé kanceláři. Vždycky na jaře je peru, protože jsou zaprášené. Už teď se vídím, jak budu zase šplhat po výškách, protože je mi hloupé žádat zaměstnance, aby je pověsili. A navíc by mohli špatně naaranžovat ty sklady, že ano.

Má vaše posedlost čistotou a pořádkem kořeny v tom, že vaši rodiče jsou lékaři?

Je fakt, že u nás doma bylo vždycky všechno hodně čisté, skoro až sterilní. Od bot až po auto. Jako malá jsem si říkala, že až budu velká, tak takhle opravdu ne, protože to bylo peklo. A co myslíte, že udělám dneska, když přijdu domů? Srovnám boty, umyji podrážky, o autě už jsem mluvila.

Teď jste mrkla na hodinky. Víte, že za chvíli usednete k internetové poradně, kterou jako vývojářka kosmetiky provozujete. Na co se v ní ženy nejvíc ptají?

Nejčastější otázka asi je, jaké chystám novinky. Anebo chtějí poradit s tím, že jim některé přípravky nefungují tak, jak si slibovaly. Dost často je to pouze proto, že v kosmetické rutině přehodily nějaké kroky. Bohužel ne všichni si zatím uvědomují, že nejdůležitější je odlišení a vyčištění pleti. Ženy ale dělají často chybu v tom, že použijí micelární vodu a pak už nic. Pleť musíte ještě dočistit, ideálně tonikem. Když ho nemáte, stačí voda. Až pak můžete použít sérum a nakonec nanést krém.

Nestačilo by jen sérum? Nebo jen krém?

U séra je podstatná vysoká koncentrace aktivních látek, které by byly obtížně zapracovatelné do krému v kontextu dalších důležitých složek, třeba zvláčňujících. Na tyhle věci můžete u séra rezignovat, protože se automaticky počítá s tím, že po něm použijete krém.

Je důležité střídat denní a noční krém?

Je. Noční krémy mají trochu jiné aktivní látky, jsou výživnější. A denní zase mají SPF faktor, což je taky velké téma. Jak se přiblíží léto, začne „instamasáž“, že nám bez SPF 50 upadne hlava. Jenže kdo nechce pigmentové skvrny, měl by používat ochranu proti slunečnímu záření celoročně. Dnes je pod mrakem, prší. Mazala jste se ochranným krémem?

Ne.

Já ano. Nejsem sice nalíčená, ale krém jsem použila. A vy ho snad máte v make-upu. Nedávno vyšel krásný výzkum, který potvrzuje to, co říkám už léta. Kdybychom používali tolik ochranného krému, kolik výrobci deklarují v návodu, bohatě by všem stačila patnáctka. Jenže lidé ho dávají málo, a ještě jenom na dovolené či v létě. Jestli si někdo myslí, že ho před pigmentovými skvrnami zachrání padesátka v červenci a v srpnu, tak nezachrání. Jediná cesta je SPF, a to celoročně. Uživatelům, kteří nejsou nemocní a žijí v našich zeměpisných šířkách, patnáctka stačí. Padesátka totiž dost zatěžuje pokožku. Ať organická, nebo minerální. Je to prostě hodně filtrů a mnohdy se z toho dělá akné. Mohla bych ještě vložit matematickou vsuvku, že absorbance UV záření má logaritmickou závislost na výši SPF...

Prosím, pojďme radši dál! Jaká je vaše nejoblíbenější kosmetická ingredience?

Asi kyselina hyaluronová. To je hydratační látka, která udělá dobře každé pleti, i té atopické. Nedávám ji pouze tehdy, když se to technologicky tluče. Jinak ji v mé kosmetice CANNEFF najdete vždycky. Také mám ráda ceramidy, i ty jsou spojené s hydratací. A pak samozřejmě CBD neboli kanabidiol, což je látka, s níž jsme začínali, a najdete ji v mých produktech dodnes. Platí totéž jako u hyalorunky, nedávám ji jen tam, kde to nejde z technologického hlediska.

Máte za ta léta, co se pohybujete v kosmetickém průmyslu, vyzorováno, po čem ženy touží?

Je to neuvěřitelně jednoduché, a kdo říká, že to má jinak, nemluví pravdu. Ženy chtějí být hezké, to se nikdy nezmění.

Možná se ale mění názor na to, co to znamená být hezká.

Jestli narážíte na přirozenost, tak si to moc nemalujte. Hodně reklam založených na přirozené kráse propadlo. Vy se přece nechcete mazat krémem a stejně mít povislou kůži. Kosmetiku většina žen používá hlavně proto, aby byla hezčí. Jasně, můžeme se bavit o tom, že oficiální měřítko krásy je zlatý řez, jak bylo spočítáno. Pak jsou tady ale další věci, které vnímáme jako vysoce estetické. Třeba to, že máte nižší bra-

Názory lidí, kteří něčemu rozumí, nejsou populární. Oproti tomu kdejaký hejsek může tvrdit cokoliv.

du než tváře, protože to znamená, že jste mladá, tudíž plodná. Jinými slovy žádoucí a přitažlivá. Tohle je podvědomí. Takhle to máme zakódované po tisíce let a nezloží to žádný módní výstřelek, který bude tvrdit opak.

To není moc povzbudivý vzkaz pro ženy čtyřicet plus.

Pořád je spousta aspektů, které můžete ovlivnit. Pokožka má být svěží a zdravá, protože když vypadáte zdravě, jste podvědomě vnímána jako hezká. Takže ať se někdo nevymlouvá, že to nemá cenu. Má. ●

Lenka Průšová (40)

- Odbornice v oblasti vývoje finálních kosmetických produktů.
- Po studiích na VŠCHT pracovala jako specialista na vývoj bytové chemie, později přesídlila do kosmetického průmyslu.
- Na univerzitě Vrije v Bruselu absolvovala v roce 2014 zkoušky pro hodnotitele bezpečnosti kosmetiky. Od konce roku 2018 je jejím zázemím společnost CB21 Pharma a značka CANNEFF.
- Přes místo ředitelky kosmetické sekce se dostala na pozici výkonné ředitelky. Zároveň je spolumajitelkou. Pod značkou CANNEFF najdete jak kosmetiku, tak farmaceutické produkty. K dnešnímu dni pro CANNEFF a pro jiné převážně zahraniční značky vyvinula zhruba 550 kosmetických produktů, které se úspěšně prodávají na trhu EU.
- Má pětiletého syna.